

CENTRAL BANK OF CYPRUS
EUROSYSTEM

Απολογισμός Πενταετίας Απρίλιος 2019- Απρίλιος 2024

Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου

10/04/2024

Διαχειριστήκαμε επιτυχώς διαδοχικές κρίσεις χωρίς οποιοδήποτε κόστος στους καταθέτες ή στα δημόσια ταμεία (1/3)

Δράσαμε υπό ασφυκτικά χρονοδιαγράμματα, διασφαλίζοντας την αποφυγή κουρέματος καταθέσεων και προστατεύοντας τη σταθερότητα της Κυπριακής οικονομίας

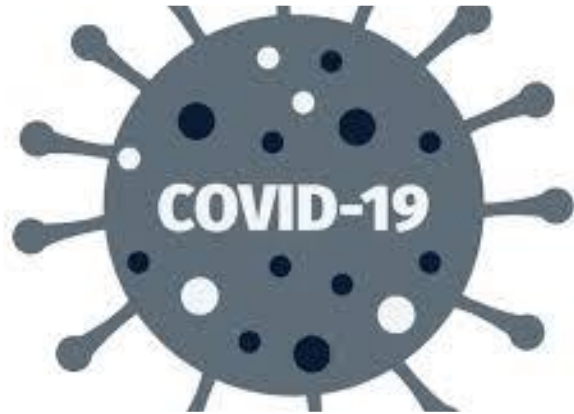
RCB

Η κρίση στην RCB, ως συστημική τράπεζα, εύκολα μπορούσε να μεταδοθεί και στο υπόλοιπο τραπεζικό σύστημα θέτοντας την οικονομία της χώρας σε κίνδυνο.

- ✓ Σχεδιασμός και εκτέλεση συγκεκριμένων ενεργειών **για να μπορέσει να κλείσει ανώδυνα η RCB Bank** μετά τον επηρεασμό της βιωσιμότητάς της από τον πόλεμο στην Ουκρανία και την επιβολή κυρώσεων στη Ρωσία.
- ✓ Διασφάλιση όλων των καταθετών **χωρίς επίπτωση στα κρατικά ταμεία ή στο Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων.**
- ✓ Έγκριση και εύσημα από την **Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα** για το τρόπο διαχείρισης.

Διαχειριστήκαμε επιτυχώς διαδοχικές κρίσεις χωρίς οποιοδήποτε κόστος στους καταθέτες ή στα δημόσια ταμεία (2/3)

Λάβαμε πρωτόγνωρα και καινοτόμα μέτρα που προστάτεψαν τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις

Πανδημία

“Οι πρωτόγνωρες καταστάσεις απαιτούν πρωτόγνωρα μέτρα”

Christine Lagarde, Πρόεδρος ΕΚΤ

- ✓ Εισαγωγή **προγράμματος αναστολής δόσεων** που χρησιμοποιήθηκε από σχεδόν το **50%** των δανειοληπτών, με το συνολικό ποσό που προστατεύτηκε από το εν λόγω πρόγραμμα να ανέρχεται στα **€11 δις δάνεια**.
- ✓ Προσωρινές **χαλαρώσεις** στις **κεφαλαιακές απαιτήσεις** τραπεζών και στα **κριτήρια νέων δανείων** για άμεση παροχή **βραχυπρόθεσμων δανείων** προς επιχειρήσεις και νοικοκυριά με στόχο την άμεση **κάλυψη τρεχουσών αναγκών**.

Διαχειριστήκαμε επιτυχώς διαδοχικές κρίσεις χωρίς οποιοδήποτε κόστος στους καταθέτες ή στα δημόσια ταμεία (3/3)

Δράσαμε έγκαιρα και αποτελεσματικά όταν η κρίση στο γειτονικό Λίβανο άρχισε να εκδηλώνεται και στην Κύπρο δραστηριοποιούνταν 9 υποκαταστήματα Λιβανέζικων τραπεζών

Οικονομική κρίση στο Λίβανο

“Ο Λίβανος αντιμετωπίζει μια άνευ προηγουμένου δημοσιονομική, τραπεζική και συναλλαγματική κρίση, η οποία συνεχίζεται για περισσότερα από τρία χρόνια”

Έκθεση Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου

- ✓ **Έγκαιρη επέμβαση** Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου στα 9 λιβανέζικα υποκαταστήματα και **επιβολή μέτρων** ώστε να αποτραπεί μετάδοση της οικονομικής κρίσης του Λιβάνου στην Κύπρο.
- ✓ **Πλήρης διασφάλιση των καταθετών** και του Ταμείου Εγγύησης Καταθέσεων.
- ✓ Ως αποτέλεσμα των **μέτρων** της **Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου**, το κλείσιμο των υποκαταστημάτων στην Κύπρο που επέβαλε η Κεντρική Τράπεζα του Λιβάνου **δεν προκάλεσε καμία ζημιά στους καταθέτες ή στο κράτος.**

Συμβάλαμε καθοριστικά στη βελτίωση της εικόνας της χώρας μας

Σε θέματα που αφορούν την καταπολέμηση ξεπλύματος βρώμικου χρήματος

42.728

Τερματισμοί
επιχειρηματικών
σχέσεων με εταιρείες
κελύφη

Η **Κεντρική Τράπεζα**
έθεσε **κριτήρια** και
προϋποθέσεις για
σύναψη ή/και **συνέχιση**
επιχειρηματικών σχέσεων
με εταιρείες κελύφη (*shell
companies*), καλώντας τις
τράπεζες μέσω εγκυκλίων
και οδηγιών της να
εφαρμόζουν **μέτρα**
δέουσας επιμέλειας με
βάση τον κίνδυνο (*risk
based approach*)

125.872

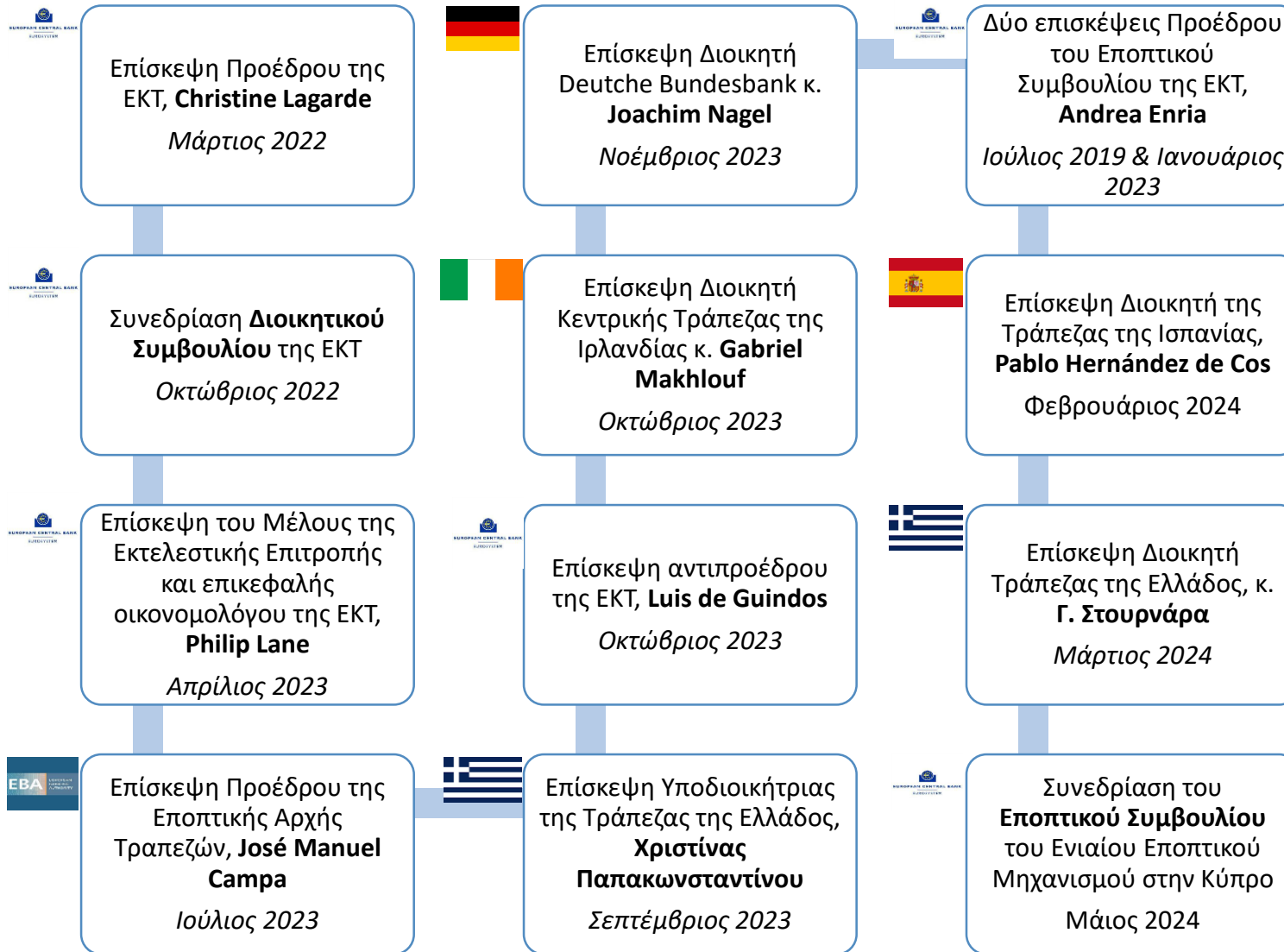
τραπεζικοί
λογαριασμοί έκλεισαν

“...Ειδικότερα, όσον αφορά τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, οι αξιολογητές έχουν εκφράσει τόσο προφορικά όσο και γραπτώς τη σημασία της δουλειάς που πραγματοποιείται από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου...”

*Moneyval Report**

Αναβαθμίσαμε τη συνεισφορά και την επιρροή μας στις συζητήσεις και αποφάσεις της ΕΚΤ

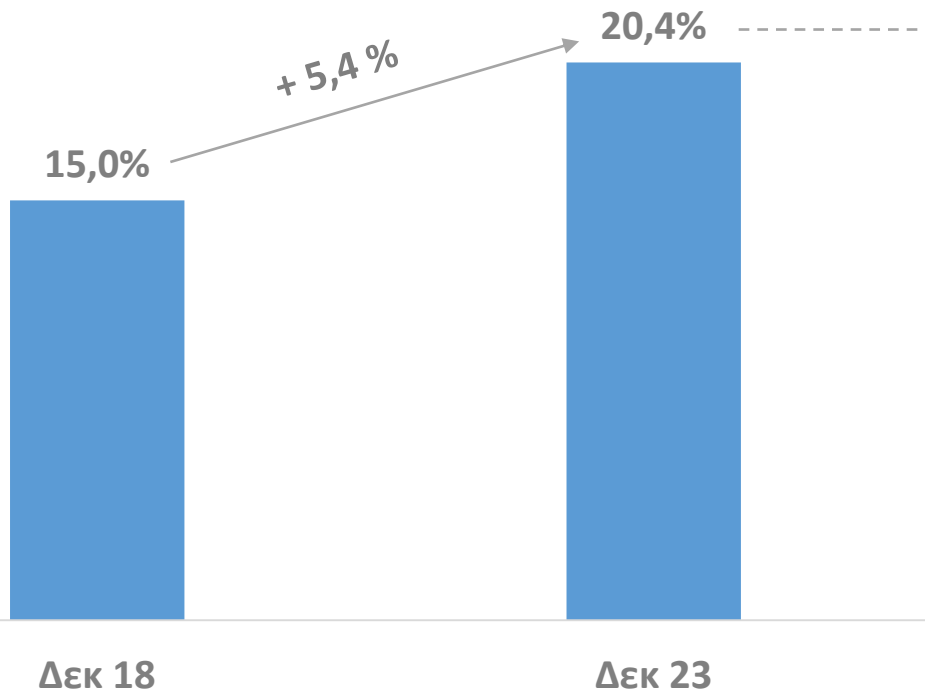
Με το αποτέλεσμα να αναγνωρίζεται διεθνώς με υψηλόβαθμους αξιωματούχους να μας τιμούν με την παρουσία τους στην Κύπρο τα τελευταία 5 χρόνια

Παρόλες τις κρίσεις που αντιμετωπίσαμε, καταφέραμε να παραδώσουμε ένα πιο υγιές, πιο φερέγγυο και πιο ανθεκτικό τραπεζικό σύστημα

Αύξηση δείκτη φερεγγυότητας από το 2018 κατά 5,4%: Από τους υψηλότερους δείκτες στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Δείκτης Φερεγγυότητας Κυπριακού Τραπεζικού Συστήματος

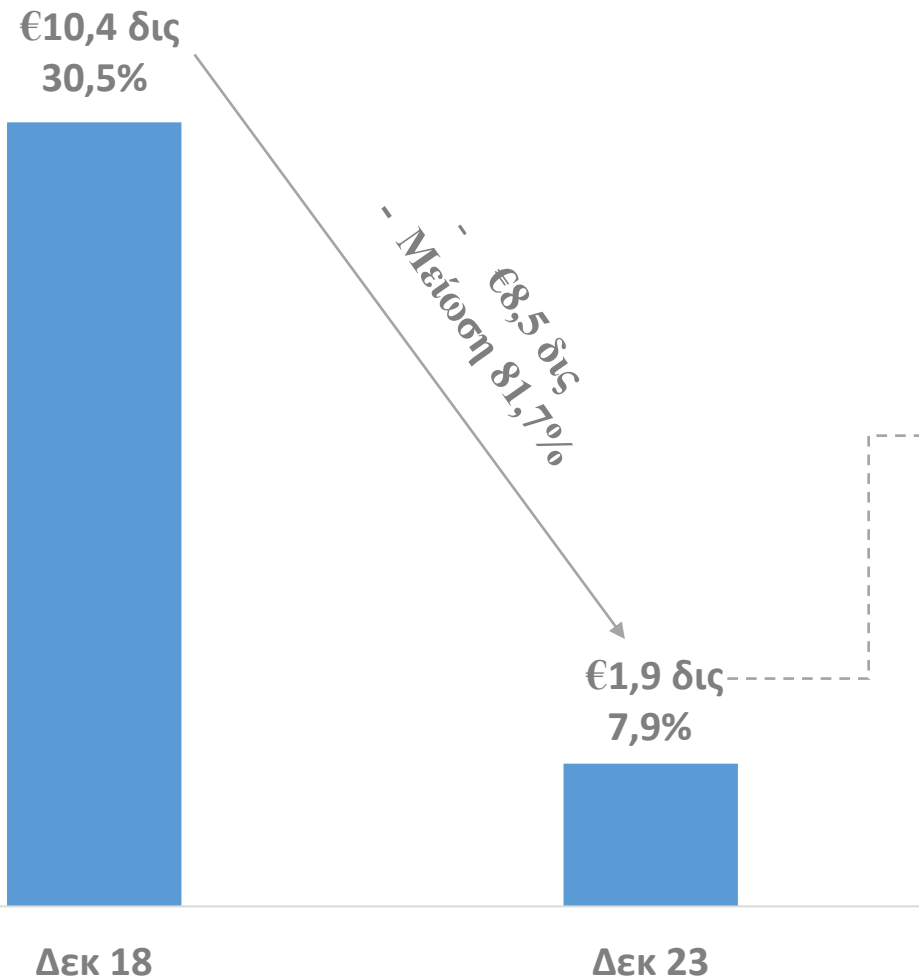

- ✓ **Υψηλότερο** επίπεδο που έχει καταγραφεί ποτέ στην Κύπρο.
- ✓ Από τους **υψηλότερους δείκτες στην Ευρωπαϊκή Ένωση** (Ευρωπαϊκός δείκτης στο 16,0%).
- ✓ Καθιστά τις τράπεζες **πιο ανθεκτικές**, θωρακίζοντας τη **χρηματοοικονομική σταθερότητα** της χώρας.
- ✓ Επιτρέπει στις τράπεζες να παρέχουν **περισσότερο δανεισμό** σε επιχειρήσεις και νοικοκυριά.
- ✓ **Αυξάνει την εμπιστοσύνη** στο τραπεζικό σύστημα και στην οικονομία της χώρας γενικότερα. Και ένας από τους κυριότερους λόγους αναβάθμισης της πιστοληπτικής ικανότητας της χώρας.

Ένα τραπεζικό σύστημα όπου τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια μειώθηκαν στο χαμηλότερο επίπεδο από το 2014

Ειδικά τα τελευταία 2 χρόνια η μείωση αυτή προέρχεται κυρίως από αποπληρωμές και λύσεις αναδιαρθρώσεων κατόπιν επανειλημμένων υποδείξεων της Κεντρικής Τράπεζας

Μη Εξυπηρετούμενες Χορηγήσεις* Τραπεζικού Τομέα (όγκος και %)

- ✓ **Χαμηλότερο** επίπεδο μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων από το 2014.
- ✓ Ίσως το **μεγαλύτερο βαρίδι** των Κυπριακών τραπεζών οδεύει προς την **οριστική επίλυσή του**.
- ✓ Κατόπιν **επανειλημμένων και αυστηρών συστάσεων της Κεντρικής Τράπεζας**, τα τελευταία 2 χρόνια, η μείωση προήλθε κυρίως από αποπληρωμές και αναδιαρθρώσεις **προς όφελος των δανειοληπτών**.
- ✓ Ως αποτέλεσμα, και τα δάνεια που κατατάσσονται στο «**Στάδιο 2**», προθάλαμος για δάνεια πριν ταξινομηθούν ως μη εξυπηρετούμενα, να **παρουσιάζουν επίσης μείωση**.
- ✓ **Λιγότερα μη εξυπηρετούμενα δάνεια** κάνουν τις τράπεζες **πιο υγιείς** και με **μικρότερα ρίσκα**. Άρα επιτρέπει στις τράπεζες να επικεντρωθούν στην **παραχώρηση δανείων σε επιχειρήσεις και νοικοκυριά**, τονώνοντας την **οικονομική δραστηριότητα** και βελτιώνοντας την **εικόνα που εκπέμπει η χώρα μας**.

Εφαρμόσαμε ανώτατο συνολικό όριο χρεώσεων €3 μηνιαίως στους βασικούς λογαριασμούς πληρωμών, θέτοντας έτσι φραγμούς στις τραπεζικές χρεώσεις και προστατεύοντας το κοινό

Πέραν των 93.000 καταναλωτών έχουν αξιοποιήσει αυτή τη δυνατότητα

Υπηρεσίες που καλύπτονται από τη μέγιστη χρέωση των €3 μηνιαίως

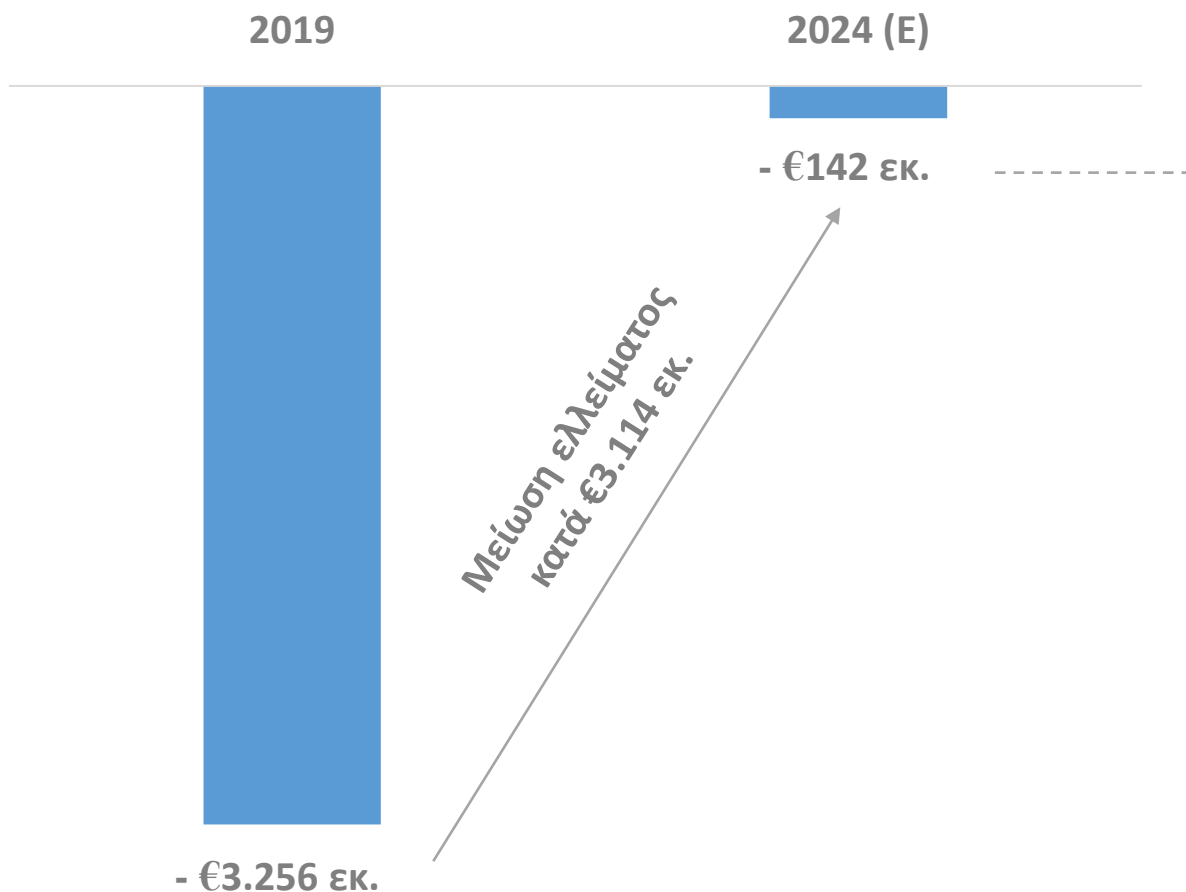
3 Ευρώ Μηνιαίως	Άνοιγμα λογαριασμού	✓
	Λειτουργία λογαριασμού	✓
	Κλείσιμο λογαριασμού	✓
	Καταθέσεις Μετρητών	✓
	Αναλήψεις Μετρητών από Ταμείο	✓
	Αναλήψεις Μετρητών από ATM	✓
	Άμεσες Χρεώσεις	✓
	Πληρωμές με κάρτα	✓
	Πάγιες Εντολές	✓
	Μεταφορές SEPA	✓

- ✓ Με πρωτοβουλία της Κεντρικής Τράπεζας, καθορίστηκε **μέγιστο ποσό €3 μηνιαίως** που μπορούν οι τράπεζες να χρεώσουν για **λογαριασμούς πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά**.
- ✓ Ειδική πρόνοια **μηδενικής χρέωσης** για **ευάλωτους ομάδες**.
- ✓ Πέραν των **93.000** καταναλωτών έχουν αξιοποιήσει τη δυνατότητα που τους έδωσε η Κεντρική Τράπεζα και απολαμβάνουν τις **βασικές υπηρεσίες με μειωμένες χρεώσεις**.

Επιβάλαμε στις τράπεζες να χρησιμοποιούν μέρος της κερδοφορίας τους για να μειωθεί το έλλειμα όσο αφορά την απαίτηση κεφαλαίων MREL

Στα χαμηλότερα επίπεδα που έχει καταγραφεί το έλλειμα από τότε που επιβλήθηκαν τα κεφάλαια MREL για πρώτη φορά

Μείωση του ελλείματος της απαίτησης MREL από Κυπριακές Τράπεζες

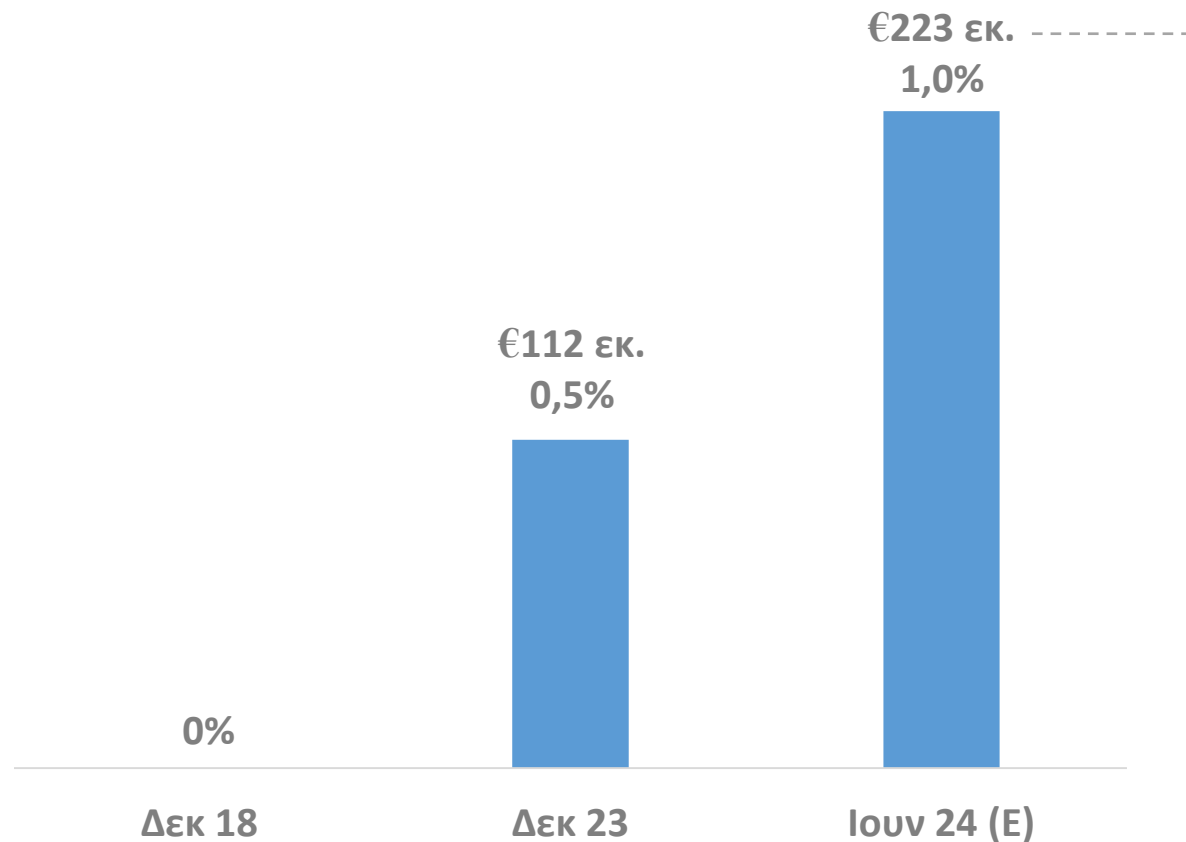

- ✓ Η απαίτηση MREL είναι επιπρόσθετο είδος κεφαλαίου που απαιτείται από τις Ευρωπαϊκές τράπεζες για να προστατεύονται οι ζωτικές για την οικονομία λειτουργίες τους σε περίπτωση κρίσης.
- ✓ Επιβλήθηκε στις τράπεζες να χρησιμοποιούν μέρος της κερδοφορίας τους για να καλύψουν αυτήν την κεφαλαιακή απαίτηση.
- ✓ Χαμηλότερο έλλειμα που έχει καταγραφεί ποτέ στην Κύπρο. Αυτό διασφαλίζει περαιτέρω την ομαλή λειτουργία της οικονομίας, ακόμη και σε περιόδους κρίσης.
- ✓ Το χαμηλό έλλειμα μειώνει τις ανάγκες των τραπεζών να αναζητήσουν και να δανειστούν από τις αγορές με υψηλό κόστος το οποίο αναγκαστικά θα μετακυλούσαν στους καταναλωτές και στους δανειολήπτες.

Απαιτήσαμε από τις τράπεζες για πρώτη φορά να διοχετεύουν μέρος των κερδών τους σε ειδικά κεφάλαια για να βοηθούν την οικονομία όταν βρίσκεται σε ύφεση ή κρίση

Μέσω του αντικυκλικού αποθέματος ασφαλείας που μπορεί να απελευθερωθεί σε περιόδους ύφεσης ή κρίσης για νέες δανειοδοτήσεις και κάλυψη ζημιών

Αντικυκλικό απόθεμα ασφαλείας Τραπεζών*

- ✓ Η Κύπρος είναι πλέον μία από τις μόλις 5 χώρες της Ευρωζώνης που υποχρεώνει τις τράπεζες να παρακρατούν αυτά τα κεφάλαια όταν δεν συντρέχουν ιδιαίτεροι κίνδυνοι έτσι ώστε να μπορούν να τα απελευθερώσουν σε περιόδους ύφεσης ή κρίσης.
- ✓ Υψηλότερη απαίτηση που έχει καταγραφεί ποτέ στην Κύπρο – Διαχρονικά ήταν στο 0%.
- ✓ Οι τράπεζες **αναγκάζονται να χρησιμοποιούν μέρος της κερδοφορίας** τους για να καλύψουν αυτήν την απαίτηση.
- ✓ **Θωρακίζει την οικονομία**, αφού οι τράπεζες θα μπορούν να χρησιμοποιήσουν αυτά τα κεφάλαια σε περιόδους κρίσεων **για να δανείζουν επιχειρήσεις και νοικοκυριά.**

*Η αριθμητική απαίτηση έχει προσεγγιστεί ως το γινόμενο του αντικυκλικού αποθέματος ασφαλείας και των σταθμισμένων σε κίνδυνο περιουσιακών στοιχείων

Λάβαμε καινοτόμα και αποτελεσματικά μέτρα και πρωτοβουλίες, που διευκολύνουν και προστατεύουν τους καταναλωτές

Δημιουργία Ηλεκτρονικής Πλατφόρμας

ΦΑΣΗ Α

- ✓ Εξ αποστάσεως ηλεκτρονική υποβολή και αυτόματη ταυτοποίηση στοιχείων νέων πελατών και επικαιροποίηση των στοιχείων υφιστάμενων πελατών.

ΦΑΣΗ Β

- ✓ Σύνδεση με κρατικές υπηρεσίες.
- ✓ Ταχύτερη εξυπηρέτηση μέσω λήψης στοιχείων ταυτοποίησης πελατών κατευθείαν από τις κυβερνητικές βάσεις δεδομένων.

ΦΑΣΗ Γ

- ✓ Ανταλλαγή στοιχείων πελατών μεταξύ τραπεζών κατόπιν αιτήματος του πελάτη για μεταφορά λογαριασμού.

Δημιουργία Υπηρεσίας Χρηματοοικονομικής Δεοντολογίας

- ✓ Παραλαβή & Διερεύνηση καταγγελιών κατά τραπεζών, εταιρειών εξαγοράς δανείων κ.α.
- ✓ Ισχυρές Εξουσίες με επιτόπιους ελέγχους, επιβολή προστίμων και κυρώσεων.
- ✓ Προστασία του κοινού μέσω διασφάλισης της τήρησης νομοθεσιών και του Κώδικα Δεοντολογίας.
- ✓ Σημαντική ενδυνάμωση της Υπηρεσίας το 2022 μέσω της πρόσληψης επιπρόσθετου ανθρώπινου δυναμικού υψηλής κατάρτισης.

Καλλιέργεια Χρηματοοικονομικού Αλφαριθμητισμού

- ✓ Η Κεντρική Τράπεζα ανέλαβε πρωτοβουλία προώθησης του χρηματοοικονομικού αλφαριθμητισμού.
- ✓ Υλοποίηση διάφορων δράσεων οι οποίες χρηματοδοτούνται από την ΕΕ (έρευνα, εκπαίδευση κ.ά.) και συντονισμός θεσμού **Global Money Week** για την Κύπρο.
- ✓ Ο χρηματοοικονομικός αλφαριθμητισμός βοηθά τους πολίτες να κατανοούν και να διαχειρίζονται αποτελεσματικά τα οικονομικά τους, να αποταμιεύουν, να επενδύουν και να δανείζονται υπεύθυνα.
- ✓ Συμβάλλει επίσης στη σταθερότητα και στη βιώσιμη ανάπτυξη της χώρας αφού θέτει στέρεες βάσεις και μεγαλύτερη ευελιξία για ενδυνάμωση της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας.

Παραδίδουμε μια πιο αποδοτική και σύγχρονη Κεντρική Τράπεζα

Επιλύοντας δομικά, χρονίζοντα προβλήματα και υλοποιώντας σχεδιασμούς και δράσεις που εκκρεμούσαν χρόνια

Πριν το 2019

27 κατηγορίες θέσεων & 5 διαφορετικές πυραμίδες ανέλιξης

Εκκρεμείς αξιολογήσεις προσωπικού από το 2013 με νευραλγικά πόστα να μην μπορούν να πληρωθούν

Συμβασιούχοι συνάδελφοι χωρίς ωφελήματα

Νέοι συνάδελφοι χωρίς συνταξιοδοτικά ωφελήματα

Διαχρονική υποστελέχωση που προκαλούσε καθυστερήσεις στη διεκπεραίωση εργασιών

Σήμερα

10 θέσεις
Μία ενιαία πυραμίδα ανέλιξης

Συμπλήρωση όλων των αξιολογήσεων και πλήρωση κενών θέσεων σε νευραλγικά πόστα

Κατάρτιση πολιτικής απασχόλησης και ευθυγράμμιση ωφελημάτων με άλλους συναδέλφους

Ένταξη των νέων συναδέλφων στο κρατικό συνταξιοδοτικό σχέδιο

Προσλήψεις νέου μόνιμου προσωπικού για 1^η φορά μετά από μία δεκαετία, κατόπιν αξιολόγησης των αναγκών στελέχωσης από Επιτροπή

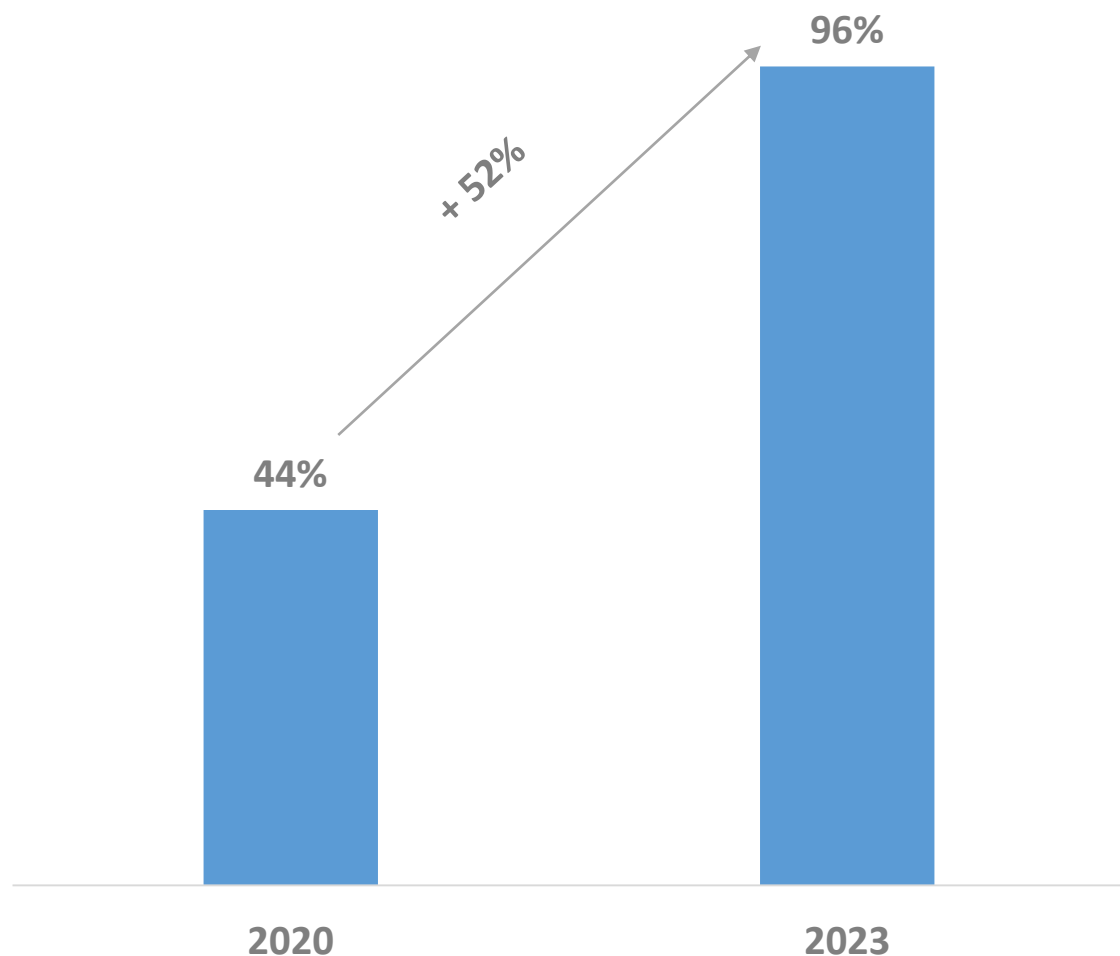
Επιπρόσθετες δράσεις

- ✓ Ψηφιακός μετασχηματισμός και αναβάθμιση συστημάτων πληροφορικής βάσει μελέτης από εξωτερικούς συμβούλους.
- ✓ Δημιουργία και λειτουργία **Κόμβου Καινοτομίας** (Innovation Hub): Πλατφόρμα επικοινωνίας μεταξύ της **Εποπτικής Αρχής** και **επιχειρήσεων** ή και **startups** που δραστηριοποιούνται στο χώρο του **Fintech**.
- ✓ Υπογραφή **Χάρτη Ισότητας, Διαφορετικότητας και Συμπερίληψης** του **Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών** από τον Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας για ενίσχυση της **ενσωμάτωσης στην εργασιακή κουλτούρα**.
- ✓ **Ενίσχυση του θεσμού της συνεργασίας** με άλλες εθνικές κεντρικές τράπεζες και εποπτικές Αρχές (Γερμανία, Ιρλανδία, Ελλάδα, Ολλανδία, Βέλγιο, Πορτογαλία, Αγγλία κτλ).

Ενισχύσαμε την οικονομική ανεξαρτησία της Κεντρικής Τράπεζας

Αυξάνοντας την κάλυψη των κινδύνων του ισολογισμού της από 44% το 2020 στο 96% το 2023

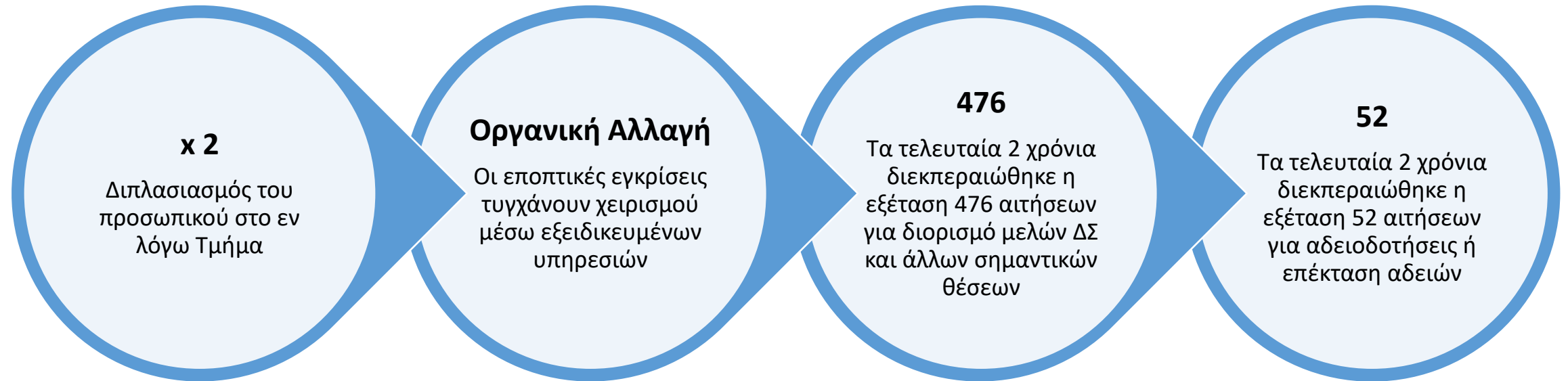
Κάλυψη κινδύνων από προβλέψεις της Κεντρικής Τράπεζας

- ✓ Αποτρέψαμε το ενδεχόμενο να χρειαστούμε οικονομική ενίσχυση από το κράτος, διασφαλίζοντας τόσο τα δημόσια οικονομικά όσο και την ανεξαρτησία της Κεντρικής Τράπεζας.
- ✓ Το 2020, η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου διέθετε πολύ πιο χαμηλή κάλυψη κινδύνων συγκριτικά με τις πλείστες Ευρωπαϊκές Κεντρικές Τράπεζες και το μέσο όρο του Ευρωσυστήματος. Αυτό έθετε σε κίνδυνο τόσο τα δημόσια ταμεία, αφού αύξησε την πιθανότητα κρατικής στήριξης, όσο και την ίδια την ανεξαρτησία της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου.
- ✓ Σε μία περίοδο όπου οι πλείστες Ευρωπαϊκές Κεντρικές Τράπεζες καταγράφουν ζημιές λόγω επιτοκίων, προχωρήσαμε σε αύξηση των προβλέψεων έναντι των κινδύνων του ισολογισμού μας.
- ✓ Μία ανεξάρτητη Κεντρική Τράπεζα εκπέμπει εμπιστοσύνη και αξιοπιστία διεθνώς και είναι θεμελιώδους σημασίας για τη χρηματοοικονομική σταθερότητα της χώρας.

Ενισχύσαμε το Τμήμα Εποπτικών Εγκρίσεων, με απτά και μετρήσιμα αποτελέσματα που επηρεάζουν τη λειτουργία της οικονομίας μας

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΥΘΜΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΜΑΣ

Τελειώνοντας, για πρώτη φορά στην ιστορία της Κεντρικής Τράπεζας φιλοξενήσαμε με επιτυχία την πρόεδρο της ΕΚΤ δύο φορές, τη δεύτερη μαζί με ολόκληρο το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ, επιβεβαιώνοντας τον ενισχυμένο ρόλο που πετύχαμε να εξασφαλίσουμε για την ΚΤΚ εντός της ΕΚΤ.

Επίσκεψη Προέδρου της ΕΚΤ, **Christine Lagarde**
Μάρτιος 2022

Συνεδρία **ΔΣ ΕΚΤ** στην Κύπρο
Οκτώβριος 2022

Μια ισχυρή και αξιόπιστη Κεντρική Τράπεζα και ένας εύρωστος τραπεζικός τομέας που μπορεί να στηρίξει την ανάπτυξη της οικονομίας. Σήμερα, εμείς, αυτή την Κεντρική Τράπεζα παραδίδουμε.

Ιδιαίτερες ευχαριστίες σε όλους όσοι συνέβαλαν ώστε μέσα από δύσκολες και πρωτόγνωρες συνθήκες να εξέλθουμε πιο δυνατοί. Στις δύο τελευταίες κυβερνήσεις και στη Βουλή των Αντιπροσώπων, σε φορείς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, στα ΜΜΕ και ιδιαίτερα στο προσωπικό της ΚΤΚ για την αφοσίωση και τον επαγγελματισμό του.

